

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Освітня програма	25893 публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	25893
Назва ОП	публічне управління та адміністрування
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Ковальчук Вероніка Геннадіївна, Васильєва Анна Іванівна, Рябцев Геннадій Леонідович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	20.01.2022 р. – 22.01.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/11/Samoocinka-281-PYA_-PhD.pdf
Програма візиту експертної групи	https://kutba.pnu.edu.ua/2022/01/17/план-дистанційної-роботи-експертної-2/

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Одержані ЕГ факти і докази свідчать про загальну відповідність програми всім вимогам за критеріями 1-8 і 10 і повну відповідність за критерієм 9. Мета, зміст і результати програми відповідають місії й стратегії ЗВО, мають практичне спрямування й щорічно коригуються з урахуванням пропозицій стейкхолдерів і результатів опитувань усіх учасників освітнього процесу. Конкурентність програми, в якій варто підкреслити її регіональне спрямування, забезпечена прямими зв'язками з ОМС і залученням здобувачів до проектної діяльності на грантовій основі для ОТГ. Компоненти програми складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей і результатів, хоча навантаження можна розподілити більш рівномірно, збільшити частку аудиторних практичних занять і розглянути можливість проходження практики або стажування в органах влади. Обов'язкові компоненти в сукупності забезпечують усі ПРН, тоді як перелік вибіркового можна розширити з їхнім обранням з електронного каталогу. Зміст ПРН за програмою є ширшим, ніж визначено НРК, проте їх потрібно уточнити з урахуванням сучасних вимог. Правила прийому на програму є відкритими, чіткими, зрозумілими й недискримінаційними. Визнання результатів навчання в інших ЗВО і неформальній освіті є можливим і доступним. Форми й методи навчання сприяють досягненню результатів, відповідають принципам академічної свободи і студентоцентрованому підходу. У ЗВО створено середовище, де здобувач не працює відірвано від спільноти над власним проектом, а здійснює пошук у співпраці з колегами. Здобувачам надана можливість участі у реальних проектах і програмах, зокрема міжнародних, а також безоплатного проведення досліджень й публікації результатів. Визначені чіткі й зрозумілі правила контрольних заходів, що дотримуються, проте надання переваги тестуванню як єдиній формі підсумкового контролю і відсутність конкретних вимог до «роботи на парах» ставлять під сумнів досягнення окремих ПРН. Кваліфікація задіяних викладачів повною мірою забезпечує досягнення цілей програми, хоча залучення зовнішніх професіоналів до «гостьових» занять сприяло б кращим результатам. Процедури добору персоналу є прозорими і гарантують фаховість, зокрема завдяки матеріальному стимулюванню професійного розвитку. Наявні в ЗВО ресурси реально використовуються для потреб програми і гарантують досягнення визначених цілей, хоч бажано було б забезпечити кращий доступ до ресурсів дистанційного навчання. Технічно й технологічно розвинене й безпечне середовище дозволяє задовольнити всі потреби здобувачів, у тому числі особливі. ЗВО є прозорим, публічним і протидіє порушенням доброчесності. Права та обов'язки учасників освітнього процесу є чітко визначеними. Наявний вільний доступ до всіх документів. Діє система внутрішнього забезпечення якості, учасниками якої є всі представники спільноти. Вона вчасно реагує на недоліки, але є побоювання, що її розгалуженість може призвести до бюрократизації процедур і дублювання функцій.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Мета і результати програми мають виражене практичне спрямування й періодично коригуються. Регулярні й розгорнуті опитування всіх учасників освітнього процесу за всіма його напрямками дозволяють вчасно виявляти й виправляти недоліки. Розроблено спеціальну форму для надання пропозицій, що дозволяє їх легко узагальнювати та регулярно оновлювати зміст і структуру програми. Проекти змін оприлюднюються за два місяці до їхнього затвердження. Зміст ПРН за програмою є ширшим, ніж визначено НРК для третього рівня вищої освіти. Обов'язкові компоненти в сукупності забезпечують отримання усіх ПРН. Вступники на програму мають змогу та отримують усі роз'яснення. Більшість відповідей на їхні запитання наведені в «Путівнику для аспіранта», а основні матеріали розміщені на сторінці програми, що скорочує час на пошук. Запроваджені регулярні атестації, рейтингування, а також опитування за різними напрямками діяльності ЗВО. Усі наукові керівники мають 8...12 підтверджених пунктів активності за профілем програми. Для них передбачене матеріальне заохочення публікацій, зокрема в журналах Q1 і Q2, збільшення цитувань, зростання індексу Гірша, підготовку переможців і призерів олімпіад, високе місце в рейтингу. Складається щорічний Путівник для науковця з необхідною для його професійного розвитку інформацією. Застосовано концепцію навчання через дослідження. Здобувачам надані можливості участі у реальних проектах і програмах, зокрема міжнародних, проектній діяльності на грантовій основі для ОТГ, безоплатного проведення досліджень, перевірок на доброчесність, апробації й публікації результатів, доступу до наукометричних баз та електронного репозитарію на базі dSPACE. Діють чіткі, зрозумілі й надійні процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО і неформальній освіті. Здобувачі звітують про перебіг виконання індивідуальних планів двічі на рік. Наявні додаткові курси англійської мови, семінари з підготовки міжнародних публікацій. Створено освітню платформу «Перша школа управлінців нової генерації». Діє розгалужена система внутрішнього забезпечення якості, до якої залучено всіх представників спільноти. Утворено Раду гарантів. Діють Центр інноваційних освітніх технологій PNU EcoSystem, Проектно-освітній центр «Агенти змін», молодіжний центр Paraglyph, Навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи, здравпункт. Наявні спеціальні туалети, пандуси, широкі двері, підйомники, ліфти, що дозволяють реалізувати право на освіту особами з особливими освітніми потребами. Політика, стандарти й процедури дотримання академічної доброчесності унормовані. Розроблений Кодекс честі. ЗВО бере участь у проекті SAIUP і співпрацює з компанією Unischeck. Наявні анонімні «Скриньки довіри».

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Суттєві недоліки відсутні. Рекомендовано: підкреслити унікальність програми шляхом спрямування її потенціалу на розвиток регіону, як це зазначено в місії ЗВО; розширити перелік стейкхолдерів, залучивши до нього представників

провідних шкіл державного управління; уточнювати в майбутніх редакціях програми, які кращі практики були запозичені; переглянути зміст ОК 6, ВК 2, 4, 5, 11, схожих за наповненням на дисципліні другого рівня вищої освіти; більш рівномірно розподілити навантаження між семестрами; забезпечити можливість вибору компонент з електронного каталогу; розглянути можливість проходження практики або стажування здобувачів в органах влади; розширити перелік вибіркового ОК, спрямованих на здобуття соціальних навичок; збільшити частку практичних занять в аудиторному навантаженні; оновити програму вступного випробування з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності; виключити зі списку рекомендованої до нього літератури російськомовні й застарілі джерела, додавши сучасні англомовні; стимулювати набуття здобувачами неформальної освіти за напрямом їхньої підготовки; приділити більше уваги документуванню фактів оновлення змісту ОК на основі кращих практик, стимулюванню здобувачів до академічної мобільності; відмовитися від надання переваги тестуванню як єдиній формі підсумкового контролю зі встановленням для нього максимальної оцінки в 50 балів; замінити або доповнити тестування індивідуальними чи груповими проектами, науковими дослідженнями та їхніми публічними презентаціями; відмовитися від однакового розподілу балів поточного й семестрового контролю для іспитів і заліків; пояснити в силабусах, як саме оцінюється «робота на парах» і з яких елементів вона складається; уточнити в силабусах кожної ОК, досягнення яких саме складових кожного ПРН вони забезпечують; активніше залучати «зовнішніх» професіоналів, у тому числі з-за кордону і тих, хто не є викладачами, до проведення аудиторних занять; збільшити потужність і пропускну здатність ІКС для вирішення проблем з доступом до ресурсів дистанційного навчання; стимулювати викладачів до використання всіх можливостей цієї системи, зокрема в частині розміщення й перевірки навчальних завдань; унеможливити систему внутрішнього забезпечення якості від розбухання, бюрократизації процедур і дублювання функцій; узагальнювати пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій, у вигляді методичних рекомендацій розробникам програм; краще інформувати заінтересованих осіб про можливість надання пропозицій і коментарів до проекту ОП; здійснювати перевірку на наявність запозичень усіх письмових робіт і брати до уваги не стільки звіти системи Unichек, скільки рекомендації Національного агентства.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Метою програми є підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних проводити оригінальні самостійні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, здійснювати науково-педагогічну діяльність, ідентифікувати та розв'язувати комплексні проблеми з публічного управління та адміністрування в практичній діяльності для уникнення, попередження ризиків зовнішнього та внутрішнього середовищ та забезпечення сталого розвитку. Таким чином, мета чітко сформульована, відповідає використовуваним формам навчання й викладання, ресурсам, спрямованим на їхнє досягнення, місії і стратегії ЗВО в частині підготовки високопрофесійних фахівців, генеруванні інноваційних ідей та їхньої реалізації [<https://pnu.edu.ua/стратегія-розвитку-університету>] та статуту ЗВО у частині забезпечення творчої діяльності учасників освітнього процесу й підготовки кадрів вищої кваліфікації для навчальних закладів [<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/statut.pdf>]. Особливістю формулювання мети є виражений практичний контекст. Рекомендовано підкреслити унікальність програми шляхом спрямування її потенціалу на розвиток регіону, як це зазначено в місії ЗВО.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

До формулювання цілей ОП і визначення результатів навчання були залучені всі учасники освітнього процесу, роботодавці й представники академічної спільноти. Це підтверджено наданими рецензіями [<https://cutt.ly/gIPq7nM>] і протоколами [<https://cutt.ly/gIPwQSN>]. На етапі уточнення цілей і результатів навчання стейкхолдери пропонували посилити практичну складову (здобувачі й представники роботодавців), розширити перелік вибіркового дисциплін (здобувачі), додати вибірково дисципліни із каталогу ЗВО, посилити регіональну складову (представники роботодавців), приділити більшу увагу управлінню проектами в публічній сфері, методам оброблення статистичних даних, лідерству й комунікаціям (представники академічної спільноти). Ці пропозиції враховано, що підтвердили здобувачі Т. Масляк, О. Гой [відеозапис Зустрічі 2], К. Герасим'юк (начальник міжрегіонального управління НАДС), С. Куйбіда (директор департаменту економічної політики Львівської ОДА), І.

Нагорняк (радник Віцепрем'єрміністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України), Н. Подольчак (заст. директора з наукової роботи Інституту адміністрування та післядипломної освіти, зав. кафедри адміністративного та фінансового менеджменту НУ «Львівська політехніка») [відеозапис Зустрічі 5]. Доказами їхніх слів є поява в ОП 12 вибіркових дисциплін, у тому числі однієї – з університетського каталогу, внесення до переліку ВК 4 (управління проектами), 5 (лідерство), 8 (моделювання) і 10 (комунікації). Результати опитування стейкхолдерів [<https://cutt.ly/DR8Z8Yt>] і відгуки здобувачів [відеозапис Зустрічі 2] свідчать, що зміст освітніх компонент відповідає потребам заінтересованих сторін. Рекомендовано розширити перелік стейкхолдерів, залучивши до нього представників провідних шкіл державного управління

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі і результати навчання відповідають потребам ринку в практичному орієнтуванні, яке посилюється завдяки врахуванню пропозицій стейкхолдерів. Актуальність програми засвідчили здобувачі Т. Масляк, О. Гой (завдяки появі ВК 10 – soft skills), О. Гой (можливість використання досвіду Польщі завдяки інтернаціоналізації), І. Хом'як і М. Подолян (сприяння професійній кар'єрі), Т. Малишівський (наявність методологічної компоненти) [відеозапис Зустрічі 2]. Тенденції розвитку спеціальності аналізуються щорічно, що підтверджено наявності змін в редакціях програми 2016, 2018, 2020 і 2021 рр. [<https://nmv.pnu.edu.ua/доктор-філософії/281-публічне-управління-та-адмініструва/>], програм і силабусів освітніх компонент [<https://kutba.pnu.edu.ua/силабуси/>]. Галузевий контекст посилено запровадженням ОК 10 «Електронне урядування та електронна демократія у сталому розвитку» (що відповідає меті програми), регіональний – зміною змісту ВК 3 із «Державна політика та управління» на «Державна політика та регіональний розвиток» і запровадженням ВК 7 «Міське самоврядування та територіальна організація влади в Україні». Конкурентність програми забезпечує залучення здобувачів до проектної діяльності на грантовій основі для ОТГ [відеозапис Зустрічі 7] і прями зв'язки з органами місцевого самоврядування [<https://cutt.ly/HR4t87T>; <https://cutt.ly/vR4ytH9>]. Проте, у відомостях про самооцінювання зазначено, що розробники програми керувалися досвідом програм низки вітчизняних і зарубіжних ЗВО (згадані НУ «Києво-Могилянська академія», НАДУ при Президентіві України, Львівського, Харківського РІДУ, КНУ ім. Т. Шевченка, Університету менеджменту освіти, ХНУ ім. В. Н. Каразіна, Krakow economic university, University of Lodz, German University of Administrative Sciences Spreyer), проте не уточнено, які кращі практики названих ЗВО були запозичені [с. 6]. До того ж, згаданий у цьому переліку НУ «Києво-Могилянська академія» не здійснює підготовку докторів філософії за спеціальністю 281.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Програмні результати навчання, визначені програмою і проектом стандарту вищої освіти [https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/proekty_standartiv_VO/281-publichne-upravlinnya-ta-administruvannya-17-11-17-doktor-filosofiyi.doc], відповідають дескрипторам НРК для третього (освітньо-наукового) рівня й досягаються шляхом практико- й проблемно-орієнтованого, диференційованого й розвивального навчання з використанням ЄКТС; із дотриманням спеціально розробленої політики забезпечення якості [<https://cqa.pnu.edu.ua/>]. Зокрема, дескрипторам НРК 8 відповідають такі ПРН програми: спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики – ПРН 1, 3, 4, 9, 10; започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності – ПРН 2, 3, 4, 6; критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей – ПРН 3, 9, 10; вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому – ПРН 12, 13; використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях – ПРН 12, 13; демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей – ПРН 2, 3, 11; здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення – ПРН 10. Окрім сформульованих у НРК, програму орієнтовано на отримання зазначених у проекті стандарту вищої освіти ПРН, пов'язаних із науковим менеджментом, підготовкою проектних запитів, управлінням проектами і реєстрацією прав інтелектуальної власності. Рекомендовано не просто копіювати 11 ПРН із розробленого в 2017 р. проекту стандарту вищої освіти, а уточнити їх згідно із сучасними вимогами, яким краще відповідає перелік освітніх компонент програми (ОК 8, 10; ВК 5, 10, 12).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Мета і результати програми мають яскраво виражене практичне спрямування й регулярно коригуються. Зміст ПРН є ширшим, ніж визначено НРК для третього рівня вищої освіти. Здобувачі залучені до проєктної діяльності на грантовій основі для ОТГ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Суттєві недоліки відсутні. Рекомендовано: підкреслити унікальність програми шляхом спрямування її потенціалу на розвиток регіону, як це зазначено в місії ЗВО; розширити перелік стейкхолдерів, залучивши до нього представників провідних шкіл державного управління; уточнювати в майбутньому, які кращі практики аналогічних програм були запозичені.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Одержані факти і докази свідчать про загальну відповідність програми всім вимогам за критерієм 1. Мета і результати програми відповідають місії й стратегії ЗВО, мають виражене практичне спрямування й регулярно коригуються, хоча в них бажано підкреслити регіональне спрямування. Пропозиції стейкхолдерів надходять регулярно і вчасно враховуються, але бажано розширити їхній перелік представниками провідних шкіл державного управління. Зміст ПРН є ширшим, ніж визначено НРК для третього (освітньо-наукового) рівня, проте рекомендовано їх уточнити з урахуванням сучасних вимог. Конкурентність ОН забезпечено залученням здобувачів до проєктної діяльності на грантовій основі для ОТГ і прямими зв'язками з органами місцевого самоврядування.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг освітньої складової ОНП – 60 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам ч. 6 ст. 5 Закону України «Про вищу освіту». Термін підготовки доктора філософії становить 4 роки (стандарт відсутній). На вибіркові дисципліни відведено 18 кредитів ЄКТС (30 %), що відповідає рекомендаціям [https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2021/10/Положення_PHD_PNU_KMU.pdf]. Програма містить чотири компоненти, встановлені п. 27 Порядку підготовки здобувачів [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>]: здобуття глибинних знань із спеціальності – 15 кредитів ЄКТС (ОК 6, 7, 9, 10); оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями – 3 кредити (ОК 3); набуття універсальних навичок дослідника, зокрема підготовка до викладацької діяльності, роботи в міжнародному науковому середовищі, дослідницької діяльності поза академічним середовищем – 15 кредитів (ОК 2, 4, 5, 8, 11); здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою – 9 кредитів (ОК 1).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Програма має чітку структуру і складається з обов'язкових (42 кредити) і вибіркових (18 кредитів) освітніх компонент, що утворюють логічну взаємопов'язану систему [с. 13-14, <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/10/281-OP-2021-PHD.pdf>]. Блок обов'язкових дисциплін складається з циклів загальної (дві ОК по 3 кредити, одна – 9 кредитів, одна – 6 кредитів) і професійної підготовки (всі – по 3 кредити). Перелік ВК складається з 12 дисциплін, з яких здобувач має вибрати 6. Це дещо обмежує формування індивідуальної освітньої траєкторії (хоча наявна ВК 9 з університетського переліку). Логічні зв'язки є обґрунтованими – вивченню професійних дисциплін, що обумовлює подальший вибір, передую опанування дисциплінами загальної підготовки [с. 15]. Обов'язкові компоненти в сукупності забезпечують отримання усіх ПРН, хоча досягнення 10 з 13 ПРН лише після вивчення ОК 8 (3 кредити) вбачається сумнівним. Дискусійним є й нерівномірний розподіл навантаження, відповідно до якого на перший семестр припадає 15 аудиторних годин на тиждень, тоді як на четвертий лише 4 [<https://kutba.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/87/2021/10/ПУА-281-PhD-2021.pdf>].

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз програми [<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/10/281-OP-2021-PHD.pdf>] і силабусів освітніх компонент [<https://kutba.pnu.edu.ua/силабуси/>] свідчить про їхню відповідність предметній області спеціальності 281 і третьому рівню вищої освіти. Визначені компетентності й ПРН відповідають дескрипторам НРК і проєкту стандарту [https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovometodychna_rada/proekty_standartiv_VO/281-publichne-upravlinnya-ta-administruvannya-17-11-17-doktor-filosofiyi.doc] і забезпечуються обов'язковою компонентою. Теоретичному змісту предметної області відповідають ОК 6, 7, 9, 10, методологічному й технологічному – ОК 2, 3, інструментальному – ОК 5, 8, 10. Двом останнім відповідають також ВК 1-8 і 10-12. У переліку освітніх компонент відсутні дисципліни, які не відповідають дескрипторам НРК, мають неочевидний зв'язок зі спеціальністю 281 чи не мають його зовсім. Відповідність програми предметній області засвідчена роботодавцями й представниками академічної спільноти [відеозапис Зустрічі 5], які з метою її збільшення вносили пропозиції з уточнення змісту ВК 3 і 8 й розширення вибіркової частини дисциплінами ВК 4, 5 і 10. Відповідні пропозиції були враховані, що засвідчує редакція програми 2021 року і результати опитування стейкхолдерів [<https://cutt.ly/DR8Z8Yt>]. Утім, зміст окремих освітніх компонент, зокрема ОК 6, ВК 2, 4, 5, 11 багато в чому дублює наповнення схожих чи навіть аналогічних за назвами дисциплін другого (магістерського) рівня вищої освіти, хоча й передбачає отримання інших ПРН.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Забезпечення можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії належним чином регламентоване [<https://cutt.ly/5R4iktB>]. На дисципліни вільного вибору в програмі передбачено 18 кредитів ЄКТС (30 % обсягу), як того вимагає відповідне положення [https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2021/10/Положення_PHD_PNU_KMU.pdf]. Перелік ВК складається з 12 дисциплін, з яких здобувач має вибрати 6. Це дещо обмежує формування освітньої траєкторії. Тому на прохання здобувачів [відеозапис Зустрічі 2] вони отримали можливість вибрати будь-яку ВК 9 з університетського переліку. Вибір здійснюється за заявою (із грудня 2021 р. – електронною, надісланою з адреси корпоративної пошти) на ім'я завідувача відділу аспірантури і докторантури. Після завершення формування електронного каталогу, вибір здійснюватиметься з особистого кабінету здобувача [відеозапис Зустрічі 7]. За результатами консультацій зі стейкхолдерами перелік ВК був розширений і уточнений [<https://cutt.ly/9IPwQSN>]. Задоволеність здобувачів наявним вибором підтверджено результатами опитування [<https://cutt.ly/DR8Z8Yt>]. Можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії реалізується також через участь здобувачів у наукових конференціях, семінарах, виконанні наукових проєктів [<https://cutt.ly/YR4iDfM>], що підтвердили здобувачі О. Гой і М. Подолян [відеозапис Зустрічі 2]. Здобувачі мають можливість зарахувати результати неформальної освіти [https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/819_29.11.2019.pdf] або реалізувати своє право на академічну мобільність [<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-akademichnumobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu.pdf>]. Приклади такого зарахування на програмі відсутні, проте здобувачі використовували ці можливості під час навчання в магістратурі [відеозапис Відкритої зустрічі].

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка, здійснювана завдяки ОК 2, 3, 5, 8, 10, а також ВК 1-8 і 10-12 і спрямована на опанування ЗК 5, 6; ФК 1, 9 і досягнення ПРН 4, 7-12. Вона повною мірою відображає тенденції розвитку публічного управління та адміністрування, що підтверджено участю здобувачів у реальних проєктах [<https://kutba.pnu.edu.ua/навчання-через-дослідження/>], результати яких публікуються й практично впроваджуються [https://kutba.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/87/2021/10/НАУКОВІ-ПУБЛІКАЦІЇ_АСПІРАНТІВ-1.docx]. Здобувачі задоволені її рівнем, про що свідчать результати опитувань [<https://kutba.pnu.edu.ua/опитування-стейкхолдерів-від-кафедр-2/>]. Програма передбачає також обов'язкову педагогічну практику (ОК11) обсягом 3 кредити [<https://cutt.ly/5R400Ra>], спрямованої на опанування ЗК 6 та отримання ПРН 12 і належно в нормованій [https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2020/09/253_01.06.2020.pdf]. Базою педагогічної практики є випускова кафедра. Утім, стейкхолдери С. Куйбіда і К. Герасим'юк акцентували увагу на доцільності заміни або доповнення такої практики стажуванням здобувачів в органах влади [відеозапис Зустрічі 5]. Заінтересованість у цьому висловлювали й здобувачі Т. Малишівський і Т. Масляк [відеозапис Зустрічі 2]. Ця пропозиція наявна і в результатах опитування [<https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/10/публічне-управління-та-адміністрування-третій-рівень.pdf>].

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Формування в здобувачів соціальних навичок (ЗК 1, 5, 6; ФК 7) забезпечують ОК 1 (у частині представлення та обговорення наукових результатів іноземною мовою), ОК 2 (через формування системного наукового світогляду), ОК 3 (завдяки формуванню методологічної культури й розвитку критичного мислення), ОК 11 «Педагогічна практика», ВК 5 «Лідерство та управління персоналом в публічній сфері» і ВК 10 «Soft skills та комунікації в публічному управлінні». Здобувачі розуміють необхідність опанування soft skills [відеозапис Зустрічі 2]. Як приклади відповідних навичок О. Гой, Т. Малишівський навели комунікації з науковими керівниками, участь у конференціях, семінарах, впровадження результатів дослідження та презентації їхніх результатів. Опануванню soft skills сприяють малі академічні групи [відеозапис Зустрічі 7]. Результати опитування свідчать, що здобувачі зацікавлені в набутті соціальних навичок і пропонують розширити перелік спрямованих на це навчальних дисциплін [<https://cutt.ly/DR8Z8Yt>].

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяги програми, її освітніх компонентів, у тому числі самостійної роботи, їхнє співвідношення в нормовані [https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf]. Обсяг програми (60 кредитів) відображає фактичне навантаження здобувачів. На обов'язкові й вибіркові компоненти відведено відповідно 42 і 18 кредитів, що відповідає рекомендаціям [https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2021/10/Положення_PHD_PNU_KMU.pdf]. Програма охоплює цикли загальної (21 кредит), професійно-наукової (18), практичної підготовки (3) та вибіркової дисциплін (18 кредитів). Авдиторне навантаження становить 19 кредитів, на самостійну роботу відведений 41 кредит, що становить 2/3 загального навчального часу здобувача. Серед авдиторних занять переважають лекції (560 год.). На семінарські і практичні відведено 310 год. (36 %) [<https://kutba.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/87/2021/10/ПУА-281-PhD-2021.pdf>]. Таке співвідношення не зовсім відповідає практичній орієнтованості програми. Зміст самостійної роботи за кожною компонентою визначений у силабусі, методичних матеріалах та індивідуальних завданнях. Щоб дізнатися, чи не перевантажені студенти, ЗВО і випускова кафедра застосовують щорічні і щосеместрові опитування [<https://kutba.pnu.edu.ua/опитування-центру-забезпечення-якос/>; <https://kutba.pnu.edu.ua/опитування-стейкхолдерів-від-кафедр-2/>]. Хоча прямого питання про величину навантаження вони не містять, здобувачі можуть надати відповідні коментарі. Скарг на перевантаженість результати опитувань не містять [<https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2021/10/публічне-управління-та-адміністрування-третій-рівень.pdf>]. Здобувачі підтвердили достатність часу, відведеного на самостійну роботу [відеозапис Зустрічі 2].

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка за дуальною формою не здійснюється, хоча належним чином регламентована [<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/Положення-дуальна-освіта.pdf>].

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обов'язкові компоненти в сукупності забезпечують отримання усіх ПРН. Зміст і структура програми регулярно оновлюється з урахуванням пропозицій стейкхолдерів. Здобувачі мають можливість зарахувати результати неформальної освіти. Регулярні й розгорнуті опитування здобувачів і стейкхолдерів дозволяють вчасно виявляти й виправляти недоліки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Суттєві недоліки відсутні. Оскільки ПРН у повному обсязі досягаються лише після вивчення всіх освітніх компонент, у силабусах рекомендовано уточнити, в яких саме частинах досягаються ПРН для кожної з них. Рекомендовано також переглянути зміст освітніх компонент ОК 6, ВК 2, 4, 5, 11, схожих за наповненням на дисципліни другого (магістерського) рівня вищої освіти; більш рівномірно розподілити навчальне навантаження між семестрами; забезпечити можливість вибору освітніх компонент з електронного каталогу; розглянути можливість проходження практики або стажування здобувачів в органах влади; розширити перелік вибіркового освітніх компонент, спрямованих на здобуття соціальних навичок; збільшити частку практичних і семінарських занять в аудиторному навантаженні.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Одержані факти і докази свідчать про загальну відповідність програми всім вимогам за критерієм 2. Компоненти програми складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей і результатів, хоча навантаження можна розподілити більш рівномірно, збільшити частку аудиторних семінарських занять і розглянути можливість проходження практики або стажування в органах влади. Обов'язкові компоненти в сукупності забезпечують отримання усіх ПРН, тоді як перелік вибіркового можна розширити, забезпечивши їхнє обрання з електронного каталогу. Зміст і структура програми щорічно оновлюється з урахуванням пропозицій стейкхолдерів і результатів регулярних опитувань усіх учасників освітнього процесу. Здобувачі мають можливість зарахувати результати неформальної освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому є чіткими, зрозумілими, недискримінаційними, визначаються особливостями отримання вищої освіти третього рівня, періодично оновлюються і перебувають у відкритому доступі [<https://admission.pnu.edu.ua/правила-прийому-університету-2021-року/>; <https://admission.pnu.edu.ua/ор-доктора-філософії-phd-доктора-наук-2021/>; <https://vad.pnu.edu.ua/випусникам-аспірантури/>]. Для вступників на програму передбачено зручну сторінку, на якій зібрано всі необхідні нормативні документи [<https://kutba.pnu.edu.ua/нормативна-база-і-корисні-посилання/>]. Окремо розроблений «Путівник для аспіранта» [<https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2021/03/Путівник-для-аспірантів-11.03.21.pdf>]. Скарг, пов'язаних зі вступом, не надходило [відеозапис Зустрічі 6]. Здобувачі були ознайомлені з правилами, розуміли їх, мали змогу та отримали необхідні роз'яснення й не мали проблем із прийомом на навчання [відеозапис Зустрічі 2].

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Прийом на навчання за програмою здійснюється за наявності освітнього ступеня магістра або ОКР спеціаліста [<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/10/281-OP-2021-PHD.pdf>]. Правилами прийому визначено складання двох або (в разі необхідності) трьох іспитів: з іноземної мови; фахового зі спеціальності; додаткового (в разі необхідності) для осіб, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань або спеціальності [<https://cutt.ly/JR6YKY1>]. Якщо має сертифікат не нижче В2, він звільняється від вступного іспиту з іноземної мови. Зміст фахового випробовування базується на обов'язкових ОК підготовки магістрів за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» і має затверджуватися щорічно. Втім, за посиланням [<https://kutba.pnu.edu.ua/аспірантура-докторантура/>], зазначеним у відомостях про самооцінювання [с. 10] розміщено програму іспиту 2018 р., тоді як програма 2021 р. наявна за іншим посиланням [https://admission.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/6/2022/01/PhD_281_sum.pdf]. Програми є тотожними, хоча їхній зміст має щорічно переглядатися з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу. При цьому список рекомендованої літератури містить, окрім п'яти російськомовних, лише україномовні джерела, частина яких, переважно монографічних, уже втратила актуальність (п. 1, 4-6, 12, 14, 19, 21) або не відповідає обов'язковим ОК спеціальності (п. 2, 3, 26, 36).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання

кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, належним чином урегульовано. Визнання РН здійснюється за заявою студента одноосібним рішенням керівника навчального структурного підрозділу (в разі ідентичності назв дисциплін, їхнього обсягу та форми підсумкового контролю) або його рішенням на підставі висновку завідувача кафедри чи додаткової атестації студента кафедрою за окремими темами (якщо зміст РН відрізняється від ОК програми, проте, за висновком комісії є спорідненим). Чіткі й зрозумілі умови застосування цих варіантів гарантують надійність визнання РН. [<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykivosvitnoho-protsesu.pdf>; <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-vyznachennia-akademichnoi-riznytsi-ta-perezarakhuvannia-navchalnykh-dystryplin-v-DVNZ-%c2%abPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasylia-Stefanyka%c2%bb.pdf>]. Здобувачі знають про можливість визнання РН, отриманих в інших ЗВО, але під час навчання за програмою їх не використовували [відеозапис Зустрічі 2].

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, належним чином урегульовано [<https://cutt.ly/XTwN5BC>]. Додатковою платформою для неформальної освіти у ЗВО є молодіжний центр Paragraph [<https://cutt.ly/vhOgGoX>]. Визнання РН здійснюється за заявою студента рішенням керівника навчального структурного підрозділу за погодженням із завідувачем кафедри (в разі тотожності назви й кількості кредитів ОК і неформальної активності) або на підставі висновку експертної комісії, яка складається із завідувача кафедри, викладача спорідненої ОК та працівника структурного навчального підрозділу. Випадків визнання РН за такою процедурою не було. Проте, за свідченням здобувачів (О. Гой, Т. Малишівський, М. Подолян), їхню підтвержену сертифікатами [<https://cutt.ly/kTwNobQ>] участь у дистанційних курсах, вебінарах (Prometheus, Coursera, EdEra, Всеосвіта) викладачі враховують під час виставлення підсумкових оцінок, а набуті навички допомагають у науковій діяльності [відеозапис Зустрічі 2].

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Розроблено «Путівник для аспіранта», в якому зібрані відповіді на більшість запитань вступника і здобувача програми. Вступники мають змогу та отримують усі необхідні роз'яснення. Наявні чіткі, зрозумілі й надійні процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО і неформальній освіті. Діє молодіжний центр Paragraph, що є додатковою платформою для неформальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Суттєві недоліки відсутні. Рекомендовано оновити програму фахового вступного випробування з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, кращого досвіду і пропозицій стейкхолдерів; виключити зі списку рекомендованої до нього літератури російськомовні й застарілі джерела, додавши сучасні англійськомовні; стимулювати набуття здобувачами неформальної освіти за напрямом їхньої підготовки і в рамках стратегії інтернаціоналізації.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Одержані факти і докази свідчать про загальну відповідність програми всім вимогам за критерієм 3. Правила прийому є чіткими, зрозумілими, недискримінаційними, визначаються особливостями отримання вищої освіти третього рівня, періодично оновлюються і перебувають у відкритому доступі. Проблем зі вступом не виникало. Скарги відсутні. Зміст фахового випробування базується на обов'язкових ОК підготовки магістрів за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», проте його програма з 2018 р. не оновлювалась і посиляється на застарілі джерела. Процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО і неформальній освіті, є

зрозумілими й доступними. Їхню надійність забезпечено чіткими умовами й різними варіантами визнання, хоча стимулів для використання цієї можливості здобувачами не передбачено.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Вибір форм і методів навчання обґрунтовується його метою (підготовка висококваліфікованих фахівців), рівнем, якого необхідно досягти (освітньо-науковий), можливістю навчання без відриву від служби (наявність заочної форми і системи дистанційного навчання [<https://d-learn.pnu.edu.ua/>]), потребами в оволодінні методологією наукової роботи, здійсненні самостійних досліджень, отриманні навичок викладання у вищій школі, підготовки дослідницьких проєктів. Програму побудовано за концепцією навчання через дослідження [<https://kutba.pnu.edu.ua/навчання-через-дослідження/>], доказами чого є залучення активних науковців до викладання й керівництва [<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/10/281-kadrove-PhD.pdf>], а здобувачів – до роботи над науковими проєктами 0120U100493 і 0121U107684 (за грантами МОН для молодих учених); проходження педагогічної практики [<https://kutba.pnu.edu.ua/практика-phd/>]; наявність серед форм оцінювання доповідей на наукових семінарах, апробацій результатів досліджень на наукових конференціях (зокрема на ОК 1–3). Здобувачів розглядають як повноцінних учасників освітнього процесу, які мають власні інтереси й потреби, доказами чого є їхнє залучення до рецензування програми [<https://cutt.ly/9IPwQSN>], оцінювання її компонент [<https://cutt.ly/mR6EitI>; <https://cutt.ly/uR6EftF>], особисті свідчення здобувачів про врахування їхніх побажань [відеозапис Зустрічі 2] і про задоволеність навчанням [<https://kutba.pnu.edu.ua/опитування-стейкхолдерів-від-кафедр-2/>]. Принцип академічної свободи для викладачів забезпечений вільним вибором методів викладання, зокрема на основі власних досліджень [відеозапис Зустрічі 3], для здобувачів – можливістю реалізувати право на академічну мобільність [<http://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu.pdf>], вибір дисциплін [<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/10/vilnuj-vubir-2.pdf>; <https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2021/03/Положення.pdf>] і тематики досліджень, участь у вдосконаленні змісту програми і методів навчання [<https://cutt.ly/9IPwQSN>]. Про наявність академічної свободи свідчить також відсутність звернень зі скаргами про її порушення [відеозапис Зустрічі 4].

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Надавана здобувачам інформація є доступною, зрозумілою і вчасною. Усі учасники освітнього процесу мають можливість ознайомитися з цілями, запланованими результатами, змістом навчання, порядком і критеріями оцінювання на першому занятті з кожної дисципліни, під час викладання – онлайн у дистанційному навчальному середовищі [<https://d-learn.pnu.edu.ua/>], у будь-який час – у робочих програмах і силабусах освітніх компонент [<https://kutba.pnu.edu.ua/силабуси/>]. Діє електронний розклад [<http://asu.pnu.edu.ua/>]. Здобувачі підтвердили наявність усієї потрібної їм інформації і можливість її отримання різними шляхами в будь-який час [відеозаписи Зустрічі 2 і Відкритої зустрічі].

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Здобувачі підтвердили реалізацію концепції навчання через дослідження [<https://kutba.pnu.edu.ua/навчання-через-дослідження/>], належний рівень організації науково-практичної підготовки, можливість опанування компетентностями, необхідними для подальшої професійної діяльності, а також їхнє залучення до виконання НДР 0118U006439 (грант ДФФД 83), 0120U100493 і 0121U107684 (гранти МОН для молодих учених), про що є відповідні відмітки [відеозапис Зустрічі 3]. Були наведені приклади базування навчання на наукових дослідженнях здобувачів, зокрема під час вивчення ОК 1 (викладання наукових результатів дослідження англійською мовою, реферування рукописів статей і тез доповідей), ОК 2 (здійснення джерельного пошуку, добір та опрацювання дисертаційних матеріалів, наукових проєктів за планом-конспектом власних досліджень, детермінування їхніх етапів та атрибутів, визначення мети, задач, об'єкта, предмета дослідження) та ОК 3 (добір загальних і спеціальних методів дослідження), необхідність підготовки регулярних доповідей на конференціях і семінарах [<https://docs.google.com/document/d/1ZGEBN71ueqYKMr3YpDS5F5m1bBdcuMS/edit>], зокрема на започаткованому випусковою кафедрою щорічному науково-практичному семінарі «Управління розвитком суб'єкта господарювання в сучасних умовах», а також під час занять у Першій школі управлінців нової генерації [<https://sites.google.com/view/school-mng/домашня-сторінка?authuser=0>]. Викладачі англійської мови надають практичну допомогу в оприлюдненні наукових результатів здобувачів іноземною мовою [відеозапис Зустрічей 2 і 3]. Результати досліджень здобувачі публікують у фахових виданнях, зокрема Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian

National University [<https://cutt.ly/uTwPc6f>] (безоплатно), збірниках наукових праць і матеріалах конференцій [https://kutba.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/87/2021/10/НАУКОВИ-ПУБЛІКАЦІЇ_АСПІРАНТІВ-1.docx].

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факт щорічного оновлення змісту освіти, зокрема за результатами зустрічей зі стейкхолдерами [<https://cutt.ly/9IPwQSN>], підтверджується порівнянням різних редакцій освітньої програми [<https://nmv.pnu.edu.ua/доктор-філософії/281-публічне-управління-та-адмініструва/>], програм і силабусів освітніх компонент [<https://kutba.pnu.edu.ua/силабуси/>]. Доцільність внесення змін вирішується під час зустрічей із стейкхолдерами і здобувачами [<https://kutba.pnu.edu.ua/протоколи-зустрічей-зі-стейкхолдера-2/>], зокрема на основі їхніх рецензій на програму [<https://cutt.ly/gIPq7nM>]. Здобувачі засвідчили, що викладачі своєчасно реагують на зміни в галузі [відеозапис Зустрічі 2]. Це підтверджено позитивними відповідями стейкхолдерів на питання 1.6, 5.1, 5.5, 9.1 щорічного опитування [<https://cutt.ly/mR6EitI>]. Джерела, наведені в розділах 6 силабусів [<https://kutba.pnu.edu.ua/силабуси/>] оновлюються, про що свідчать посилання переважно 2010-2021 рр., у тому числі англійською мовою. Зміст ОК 4 оновлений у рамках проекту Еразмус+ КА2 «Модернізація педагогічної вищої освіти з використанням інноваційних інструментів викладання» [<https://drive.google.com/drive/folders/i1HFAL7cvDNw7H2oICzeCmvsUJmPbH1AN>]. Утім, хоча у відомостях про самооцінювання [с. 12] зазначено, що наукові результати виконання проекту 0120U100493 використані для оновлення змісту ВК 2 і 4, це не відображено в їхніх силабусах [<https://kutba.pnu.edu.ua/силабуси/>]. Рекомендовано ввести у звіті з виконання НДР окремий розділ, де зазначати зміни до навчальних дисциплін, внесені за їхніми результатами.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчання, викладання й дослідження пов'язані з визначеною ЗВО стратегією інтернаціоналізації [<https://ic.pnu.edu.ua/стратегія-інтернаціоналізації/>], зміст освіти передбачає ознайомлення із сучасними досягненнями, про що свідчать посилання на англійські джерела в розділах 6 силабусів [<https://kutba.pnu.edu.ua/силабуси/>]. Здобувачі мають безоплатний доступ до міжнародних інформаційних ресурсів (ScienceDirect eBooks, Scopus, Web of Science, HighWire Press, Scineresearch) [<http://lib.pnu.edu.ua/electronic.php>]. Публікації в індексованих виданнях преміюються ЗВО [відеозапис Зустрічей 2 і 3]. Викладачі мають можливість проходити закордонні стажування (проте лише власним коштом), беруть участь у міжнародних проектах [<https://kutba.pnu.edu.ua/intern/>], зокрема програмі ЄС Erasmus+, у проекті DOBRE «Децентралізація приносить добрі результати» спільно з Краківським економічним університетом (Польща). За підтримки UNIDO на базі кафедри створений регіональний акселератор GCIP для інновацій [<https://cutt.ly/gR6RCvQ>]. Право здобувачів на академічну мобільність унормовано [<http://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu.pdf>]. Утім, хоча університет надає консультації щодо участі у проектах обміну [<https://cutt.ly/fR6RNAx>], приклади реалізації цього права здобувачами програми відсутні. Можливою причиною є суттєве скорочення можливостей обміну за умов пандемії [відеозапис Резервної зустрічі] та нестача зв'язків випускової кафедри із провідними школами державного управління.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Застосування концепції навчання через дослідження і спеціально створеної освітньої платформи «Перша школа управлінців нової генерації». Використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для дистанційного навчання. Безоплатний доступ до провідних наукометричних баз.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Суттєві недоліки відсутні. Рекомендовано поширити зв'язки випускової кафедри на провідні школи державного управління; приділити більше уваги документуванню фактів оновлення змісту освітніх компонент на основі сучасних досягнень і кращих практик, а також стимулюванню здобувачів до кращого використання ними права на академічну мобільність.

Рівень відповідності Критерію 4.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Одержані факти і докази свідчать про загальну відповідність програми всім вимогам за критерієм 4. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у програмі цілей та результатів навчання, відповідають принципам академічної свободи і вимогам студентоцентрованого підходу. Учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту й результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Після скасування карантинних обмежень доцільно стимулювати участь здобувачів у програмах академічної мобільності, передусім короткострокових. Рекомендовано ввести у звіти з виконання НДР окремий розділ, де зазначити зміни до освітніх компонент, внесені за їхніми результатами. Бажано також поширити зв'язки випускової кафедри на провідні школи державного управління.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Для оцінювання використовують вхідний, поточний і підсумковий контроль, що відповідає встановленим у ЗВО вимогам [<https://cutt.ly/IYdsSX>; <https://cutt.ly/yIYoJ6k>; <https://cutt.ly/8IYaXhm>; <https://cutt.ly/IYsbPX>]. Успіхи визначають за допомогою контрольних заходів, передбачених планом, з обов'язковим переведенням підсумкових оцінок до національної шкали та шкали ЄКТС. Вхідний контроль проводять для визначення рівня підготовки здобувачів на першому занятті. За його результатами можливе коригування освітнього процесу. Поточний контроль здійснюють під час аудиторних занять із метою забезпечення зворотного зв'язку й забезпечення управління мотивацією. Поточний контроль проводять у формі тестів, кейсів, контрольних запитань, завдань для самостійної роботи [<https://kutba.pnu.edu.ua/силабуси/>]. Нарахування балів здійснюється за схемою, описаною в розділах 4 і 5 силябусів [наприклад, с. 8-9; <https://drive.google.com/drive/folders/iIHfAL7cvDNw7H2oICzeCmvsUJmPbH1AN>]. Проте в них, зазвичай, не пояснюється, як саме здобувачі можуть отримати 40...60 балів за «роботу на парах» чи «самостійну роботу», за якими критеріями і як їх оцінюють. Кількість контрольних заходів не перевищує рекомендованої (не більше 4 іспитів і не більше 8 заходів у семестрі; максимум за програмою – 3 і 7). Семестровий контроль проводять у формі іспиту (за програмою – 10) чи заліку (10) [<https://kutba.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/87/2021/10/ПУА-281-PhD-2021.pdf>], хоча чіткої залежності в розподілі балів поточного й семестрового контролю для цих заходів не простежується. Зазвичай, це 50/50, незалежно від виду контролю. У зв'язку з карантинними обмеженнями семестровий контроль здійснюють у формі комп'ютерного тестування, що визначено окремим наказом [<https://cutt.ly/eIY0cyu>]. Проте надання переваги такому виду контролю і встановлення для нього максимальної оцінки в 50 балів є сумнівним, оскільки шляхом тестування неможливо установити досягнення більшості ПРН (зокрема відразу десяти після вивчення ОК 8 обсягом 3 кредити). Оскільки ПРН у повному обсязі досягаються лише після вивчення всіх освітніх компонент, у силябусах рекомендовано уточнити, в яких саме частинах оцінюються ПРН для кожної з них. Бажано також замінити або доповнити тестування, особливо в практично орієнтованих освітніх компонентах, індивідуальними чи груповими проектами, аналітичними записками, науковими дослідженнями та їхніми публічними презентаціями під час семестрового контролю. Інформацію про контрольні заходи та критерії оцінювання здобувачі отримують від викладачів на першому занятті, а також, заздалегідь, із силябусів [<https://kutba.pnu.edu.ua/силабуси/>]. Належну організацію й проведення контрольних заходів, достатню чіткість і зрозумілість змісту й критеріїв оцінювання підтверджено результатами опитувань [<https://kutba.pnu.edu.ua/опитування-центру-забезпечення-якос/>; <https://kutba.pnu.edu.ua/опитування-стейкхолдерів-від-кафедр-2/>].

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти відсутній. Атестація здобувачів за програмою здійснюється шляхом публічного захисту дисертації перед разовою спеціалізованою вченою радою, склад якої затверджує МОН. Відповідно до встановлених вимог [абз. 3 п. 15; <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>], здобувачі звітують про перебіг виконання індивідуальних планів на засіданнях кафедри, але не один раз, а двічі на рік, як це встановлено ЗВО [<https://cutt.ly/8IYaXhm>]. Відповідно до встановленого порядку, здобувач звітує про виконання індивідуального плану науковому керівнику, керівник приймає рішення про атестацію здобувача. Після цього здобувач звітує на засіданні випускової кафедри із залученням гаранта програми (15- 31 січня і 15-30 серпня). Заповнений індивідуальний план із відміткою про атестацію подають на затвердження вченими радами структурного підрозділу та ЗВО. Звітування є реальним і сприяє досягненню ПРН [відеозапис Зустрічі 2].

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедури проведення контрольних заходів належним чином унормовані, доступні для всіх учасників освітнього процесу, чітко й зрозуміло викладені в положеннях про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу [<https://cutt.ly/IIYdsSX>], про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти [<https://cutt.ly/yIYoJ6k>], про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук [<https://cutt.ly/8IYaXhm>] і наказі про використання тестової форми проведення семестрових екзаменів та підсумкової атестації з використанням комп'ютерних технологій [<https://cutt.ly/eIY0cya>]. Правила проведення контрольних заходів містять процедури оскарження результатів контрольних заходів та їхнього повторного проходження [п. 4.11; <https://cutt.ly/8IYaXhm>], забезпечують об'єктивність екзаменаторів, дотримуються під час реалізації ОП, що підтверджено позитивними відповідями здобувачів на питання 3.7, 3.13-3.15 регулярних опитувань [<https://kutba.pnu.edu.ua/опитування-центру-забезпечення-якос/>]. Здобувачі й представники студентського самоврядування засвідчили відсутність випадків конфліктних ситуацій, пов'язаних з порушенням процедури реалізації контрольних заходів і фактами необ'єктивного оцінювання [відеозаписи Зустрічей 2 і 4]. Процедури запобігання та врегулювання конфліктів інтересів належним чином унормовані. Існує Кодекс честі [<https://cutt.ly/NIT7FmZ>]. Утворено комісію з питань етики та академічної доброчесності [<https://cutt.ly/dIT75Fn>]. Наявні анонімні «Скриньки довіри». Проте представники студентського самоврядування не повною мірою розуміють, що таке «конфлікт інтересів» і як його врегулювати [відеозапис Зустрічі 4].

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політику, стандарти й процедури дотримання академічної доброчесності належним чином унормовано [<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/pol.doc>]. За порушення відповідних норм учасникам освітнього процесу може бути відмовлено у присудженні ступеня чи присвоєнні звання; вони можуть бути звільнені, позбавлені ступеня чи звання. Функціонують Комісія з питань етики та академічної доброчесності [<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагиату/>] та Університетська школа академічної доброчесності, що організує та проводить регулярні заняття для всіх учасників освітнього процесу [<https://cutt.ly/AR6fgA4>]. ЗВО бере участь у проєкті SAIUP зі сприяння академічній доброчесності в Україні. Всі учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до тематичних вебінарів. Наукові керівники і здобувачі можуть безоплатно перевірити рукописи своїх наукових праць на дотримання відповідних вимог за допомогою Unicheck і Plagiat.pl, звернувшись до наукової бібліотеки. Перевірка статей, дисертаційних робіт реально здійснюється. Дисертації викладені у вільному доступі. Здобувачі й викладачі повідомили про розуміння й дотримання ними вимог академічної доброчесності, а також відвідання організованих ЗВО семінарів «ПРОдоброчесність: інструменти впровадження в діяльність закладу вищої освіти» [<https://cutt.ly/yIoKGft>] та «Академічна доброчесність та її інструменти» [<https://cutt.ly/pIoKM2Q>]. Фактів порушення відповідних норм на програмі не зафіксовано [відеозаписи Зустрічей 4 і 7].

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Регулярне анкетування здобувачів щодо якості контрольних заходів, зрозумілості змісту й критеріїв оцінювання. Наявність зворотного зв'язку. Звітування здобувачів про перебіг виконання індивідуальних планів двічі на рік. Унормування політики, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності. Наявність Кодексу честі. Участь у проєкті SAIUP зі сприяння академічній доброчесності. Співпраця з компанією Unicheck. Чітке унормування процедури оскарження результатів контрольних заходів. Наявність анонімних «Скриньок довіри».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Суттєві недоліки відсутні. Рекомендовано відмовитися від надання переваги комп'ютерному тестуванню як єдиній формі підсумкового контролю зі встановленням для нього максимальної оцінки в 50 балів; замінити або доповнити тестування, особливо в практично орієнтованих освітніх компонентах, індивідуальними чи груповими проєктами, аналітичними записками, науковими дослідженнями та їхніми публічними презентаціями під час семестрового контролю; відмовитися від однакового розподілу балів поточного й семестрового контролю для іспитів і заліків; пояснити в силабусах, як саме оцінюється «робота на парах» і з яких конкретних елементів вона складається;

уточнити в силабусах, в яких саме частинах оцінюватимуться ПРН для кожної з освітніх компонент; роз'яснювати здобувачам, що таке «конфлікт інтересів» і як його врегульовувати.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Одержані факти і докази підтверджують загальну відповідність програми всім вимогам за критерієм 5. У ЗВО введено політику, стандарти, процедури дотримання академічної доброчесності. Працюють інструменти протидії порушенням. Результати регулярних опитувань доводять, що в ЗВО визначено чіткі й зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що послідовно дотримуються, визначають порядок оскарження їхніх результатів і повторного проходження, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, містять процедури запобігання й врегулювання конфлікту інтересів. Проте надання переваги комп'ютерному тестуванню як єдиній формі підсумкового контролю і відсутність конкретних вимог до «роботи на парах» ставлять під сумнів можливість досягнення практично орієнтованих ПРН.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Кваліфікація викладачів, залучених до реалізації програми, повною мірою забезпечує досягнення визначених нею цілей і результатів. Добір фахівців для викладання освітніх компонент умотивований академічною кваліфікацією й професійним досвідом. Обов'язкові компоненти ОП викладають штатні працівники ЗВО. Компоненти циклу загальної підготовки викладають кандидати й доктори наук, працівники кафедр англійської філології (доц. О. Дойчик; ОК 1), філософії, соціології та релігієзнавства (проф. М. Дойчик; ОК 3), педагогіки (проф. О. Будник; ОК 4). ОК 3 викладає завідувач відділу аспірантури й докторантури проф. Р. Ільницький; дисципліни циклу професійно-наукової підготовки – доктор наук з держ. управління, доцент З. Бурик, кандидат наук з державного управління, доцент Р. Пятківський, кандидат наук з державного управління, доцент В. Шекеринець, доктор політичних наук, проф. М. Нагорняк (ОК 6-9) або фахівці, які викладають споріднені дисципліни на інших ОНП ЗВО (проф. Л. Никируй; ОК 5, 8). Усі викладачі програми мають наукові ступені, вчені звання, виявляють по 6...12 активностей за профілем програми й дисциплінами, що викладають [<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/10/281-kadrove-PhD.pdf>]. Кількість освітніх компонент і співвідношення аудиторної й позааудиторної складових відповідає термінам академічної кваліфікації викладачів. Склад групи забезпечення збігається з колом викладачів програми. Усі викладачі програми підвищували свою кваліфікацію в 2016-2021 роках, що підтверджено відповідними сертифікатами [<https://kutba.pnu.edu.ua/сертифікати-викладачів/>]. Наукове керівництво здобувачами здійснюють викладачі з науковим ступенем [<https://kutba.pnu.edu.ua/акредитація-3/>]. Гарант програми Бурик З. М. є доктором наук з державного управління, доцентом, членом спеціалізованої вченої ради К 79.051.05, має досвід державної служби, виявляє наукову активність за вісьмома пунктами за профілем програми й дисциплінами, що викладає [<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/10/281-kadrove-PhD.pdf>].

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів належним чином унормовані [<https://ppor.pnu.edu.ua/статут-університету/>] і забезпечують рівень професіоналізму, достатній для успішної реалізації програми. Контракт укладається на строк, погоджений сторонами, але не більше, ніж на п'ять років. Його укладанню передують конкурсний відбір за чіткими й прозорими правилами, що враховують рівень професіоналізму [<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/01/Положення.pdf>]. На засіданнях кафедри обговорюють усіх кандидатів на заміщення посад. Добір наукових керівників здійснюють відповідно до вибраної здобувачами тематики досліджень [Додаток 1 – Відповідність керівників темам аспірантів.pdf]. Запроваджено атестацію працівників [<https://nmv.pnu.edu.ua/атестація/атестація-педагогічних-працівників/>], а також їхнє рейтингування [<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/Положення-про-рейтингове-оцінювання-НПП-27.12.doc>], за результатами якого стимулюють 10 % викладачів, які демонструють найкращі показники у професійній діяльності [відеозапис Резервної зустрічі].

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Основними роботодавцями для випускників програми є ПНУ ім. В. Стефаніка, інші ЗВО та органи державної влади [відеозапис Зустрічі 5]. Здобувачі виявили бажання після завершення навчання або залишитися на кафедрі, або брати участь у конкурсі на заміщення посад в органах влади [відеозапис Відкритої зустрічі]. Тісні зв'язки з випусковою кафедрою в питаннях підготовки майбутніх державних службовців, проведенні конференцій і круглих столів, публікаційних активностях підтвердили представники Національного агентства України з питань державної служби у Вінницькій, Житомирській, Хмельницькій областях, Управління територіальних органів Фонду державного майна України, департаменту економічної політики Львівської обласної державної адміністрації, кафедри публічного управління та адміністрування Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького, кафедри публічного управління та адміністрування Університету Григорія Сковороди в Переяславі, кафедри адміністративного та фінансового менеджменту Національного університету «Львівська політехніка» [відеозапис Зустрічі 5]. Роботодавці залучені до рецензування програми [https://cutt.ly/gIPq7nM], обговорення [https://cutt.ly/9IPwQSN] та оцінювання її результатів під час щорічного анкетування [https://kutba.pnu.edu.ua/опитування-стейкхолдерів-від-кафедр-2/]. Рекомендовано залучити представників роботодавців до проведення відкритих лекцій, презентацій, онлайн-зустрічей на регулярній основі.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Прикладами залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу є, зокрема організовані в 2021 р. у рамках ОК 9 «Правові аспекти публічного управління» відкрита лекція начальника управління територіальних органів Фонду державного майна України [https://kutba.pnu.edu.ua/2021/03/20/онлайн-зустріч/], семінар Міжрегіонального управління НАДС у Чернівецькій, Івано-Франківській та Тернопільській областях [https://kutba.pnu.edu.ua/2021/06/08/intern/] і День відкритих дверей державної служби [https://kutba.pnu.edu.ua/2021/05/20/doors/], у рамках ВК 11 «Публічні фінанси та бюджетування» – онлайн-зустрічі із заступником голови Великолюбінської ОТГ [https://kutba.pnu.edu.ua/2021/03/20/онлайн-зустріч/], заступником голови Дрогобицької районної ради Львівської області [https://kutba.pnu.edu.ua/2021/02/24/зустріч-зі-миколою-андріївим/]. Рекомендовано залучити до проведення аудиторних занять, гостьових лекцій, майстер-класів «зовнішніх» професіоналів, у тому числі з-закордону і тих, хто не є викладачами, на регулярній основі.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Порядок, вимоги й процедури підвищення кваліфікації належним чином унормовані [https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/210_06.04.2020.pdf]. Щорічно складається Путівник для науковця [https://nauka.pnu.edu.ua/2020/02/27/guide/], що містить дорожню карту науково-професійного розвитку працівника. Публікування у міжнародних журналах стимулюється матеріально і зменшенням навчального навантаження [https://cutt.ly/CR6iR3b]. Підписані угоди про співпрацю з Варшавським і Ягеллонським університетами (Польща), на базі яких викладачі можуть підвищувати свою кваліфікацію [https://ic.pnu.edu.ua/угоди-про-співпрацю/]. Усі викладачі програми підвищували свою кваліфікацію в 2016-2021 роках, що підтверджено відповідними сертифікатами [https://kutba.pnu.edu.ua/сертифікати-викладачів/]. Діють курси англійської мови для викладачів, семінари з підготовки публікацій у журналах бази Scopus, [https://nauka.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/122/2020/02/Путівник-для-науковця-ПНУ-березень-2021.pdf].

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Розроблено низку програм стимулювання професійного розвитку викладачів матеріального й нематеріального характеру [https://nauka.pnu.edu.ua/положення/; https://cutt.ly/CR6iR3b; https://nauka.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/122/2020/11/Положення-про-підготовку-студентів-до-олімпіад-конкурсів.pdf]. Відповідно до них, для працівників і здобувачів публікації, зокрема в журналах із високим квартилем, цитування в наукометричних базах, зростання індексу Гірша, підготовку переможців і призерів всеукраїнських олімпіад стимулюють преміюванням у межах коштів, передбачених кошторисом ЗВО, і зменшенням годин навчального навантаження, розмір яких обчислюють за наведеними у відповідному положенні формулами [п. 7 і 9; https://cutt.ly/CR6iR3b]. Для підготовки дисертацій, підручників, монографій викладачеві може бути надана творча відпустка [https://cutt.ly/aR6iSfQ]. Стимулювання здійснюють також за підсумками рейтингування [https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/Положення-про-рейтингове-оцінювання-НПП-27.12.doc]. Викладачі підтвердили факт преміювання [відеозапис Зустрічі 1].

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Запроваджені регулярні атестації й рейтингування. Складається щорічний Путівник для науковця з необхідною для його професійного розвитку інформацією. Передбачене матеріальне заохочення публікацій, зокрема в журналах Q1 і Q2, цитування, зростання індексу Гірша, підготовку переможців і призерів олімпіад, високе місце в рейтингу. Діють курси англійської мови для працівників, семінари з підготовки міжнародних публікацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Суттєві недоліки відсутні. Рекомендовано активніше залучати представників роботодавців до спільного виконання науково-дослідних робіт і дорадництва, а «зовнішніх» професіоналів, у тому числі з-за кордону і тих, хто не є викладачами, до проведення аудиторних занять, гостьових лекцій, майстер-класів.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Одержані факти і докази свідчать про загальну відповідність програми всім вимогам за критерієм 6. Кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації програми, повною мірою забезпечує досягнення визначених нею цілей і результатів. Процедури конкурсного добору є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму. Система професійного розвитку відповідає потребам і реально впливає на підвищення якості викладання, оскільки базується на матеріальному стимулюванні. Рекомендовано активніше залучати роботодавців і «зовнішніх» професіоналів до проведення аудиторних занять, гостьових лекцій, майстер-класів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансові й матеріально-технічні ресурси (авдиторії, бібліотека, інфраструктура, комп'ютерне, інформаційно-комунікаційне обладнання), а також навчально-методичне забезпечення гарантують досягнення визначених цілей і результатів навчання, що підтверджено наданими ЗВО матеріалами [відеозаписи Огляд МТБ 1-4; <https://cutt.ly/qIoVmKm>]. Фінансові ресурси для реалізації програми формуються з коштів ЗВО та оплати здобувачами вартості навчання. Площа аудиторій для проведення занять є достатньою. Їх забезпечено всім необхідним для реалізації освітнього процесу, в тому числі спеціально придбаним для потреб програми комп'ютерним і презентаційним обладнанням, наявністю і працездатністю якого підтверджує огляд від 21.01.2022. Необхідні для викладання конкретних навчальних дисциплін спеціальні матеріально-технічні ресурси реально задіяні. Усі аудиторії перебувають у належному технічному й санітарному стані. Працюють спеціальні комп'ютерні класи. Діє наукова бібліотека (з постійно оновлюваним джерельним і дисертаційним фондом, електронним банком навчально-методичних видань). Працюють Центр інноваційних освітніх технологій PNU EcoSystem (смарт-дошки, окуляри віртуальної реальності, 3D-принтер, IT-зона), Проектно-освітній центр «Агенти змін» і молодіжний центр Paraglyph з оснащеними конференц-залами та open space, Будинок вчених із конференц-залом для захисту дисертацій. Здобувачі засвідчили залученість до роботи цих об'єктів [відеозаписи Зустрічей 2 і 4]. Організоване в ЗВО дистанційне навчання (зі спеціально облаштованими кімнатами для проведення занять) свідчить про достатність апаратно-програмного забезпечення, доведену демонструванням його працездатності [відеозапис Резервної зустрічі]. У ЗВО наявні здравпункт, велопарковки, кафетерії, кавові апарати, банківський термінал, кафе. У позакарантинний час працюють дві їдальні. Здобувачі оцінюють рівень забезпеченості матеріально-технічними ресурсами як високий [відеозаписи Зустрічей 2 і 4].

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Усі учасники освітнього процесу мають безперешкодний і безоплатний доступ до всіх необхідних для його реалізації навчальної інфраструктури, інформаційних і бібліотечних ресурсів, мережі інтернет за допомогою технології Wi-Fi. Наукова бібліотека надає безкоштовний доступ до наукометричних баз Scopus і Web of Science, електронного репозитарію на базі dSPACE. Здобувачам надано можливість безоплатної апробації та публікації результатів досліджень у виданнях ЗВО, зокрема Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University

[<https://cutt.ly/uTwPc6f>], збірниках наукових праць і матеріалах конференцій [<https://docs.google.com/document/d/1ZGEBN7r1ueqYKМре3YpDS5F5m1bBdcuMS/edit>]. Наукові керівники і здобувачі можуть безоплатно перевірити рукописи своїх наукових праць на дотримання відповідних вимог за допомогою Unichек і Plagiat.pl. Перехід на дистанційне навчання засвідчив наявність необхідного апаратно-програмного забезпечення, хоча воно й потребує вдосконалення. Доказом цього є повідомлення про можливі «тимчасові проблеми з доступом до ресурсів Системи та зниження швидкодії», розміщене на сторінці Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності [<https://d-learn.pnu.edu.ua/>]. Виявлено також, що не всі викладачі знають можливості системи, зокрема в частині розміщення навчальних завдань і забезпечення зворотного зв'язку зі здобувачами засобами системи [відеозаписи Зустрічей 3, 7 і Резервної зустрічі].

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Надані ЗВО матеріали [відеозаписи Огляд МТБ 1-4; <https://cutt.ly/qIoVmKm>] свідчать, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я всіх учасників освітнього процесу. Навчання за програмою здійснюється на першому поверсі. На вході є пункт охорони з «тривожною кнопкою», розміщений план евакуації, наявні вогнегасники, гідранти [відеозапис Огляд МТБ 4]. На постійній основі працює здоров'я пункт, обладнаний відповідно до нормативів МОН і МОЗ, а також пункт вакцинації. ЗВО дотримується всіх карантинних обмежень [відеозаписи Зустрічей 6 і 7]. Діє Навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи [<https://cutt.ly/fl2iui4>], психологи якої надають безкоштовні консультації всім учасникам освітнього процесу. Визначено порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) й насильства [<https://cutt.ly/BIUE8lo>]. Задоволеність потреб та інтересів здобувачів визначають шляхом регулярних опитувань [<https://kutba.pnu.edu.ua/опитування-центру-забезпечення-якос/>].

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну й соціальну підтримку здобувачів через працівників кафедр, гаранта ОП, відділ аспірантури та докторантури, органи студентського самоврядування. У частині освітньої підтримки здобувачі І. Хом'як, М. Подолян, Т. Малишівський підкреслили застосування ЗВО концепції навчання через дослідження і можливість скоригувати напрями досліджень з урахуванням отриманих знань і навичок. У частині консультативної підтримки здобувачі Т. Масляк, Т. Малишівський підтвердили факти регулярних особистих та онлайн зустрічей із науковими керівниками з питань проведення досліджень, апробації й публікації результатів. У частині організаційної та інформаційної підтримки всі залучені до зустрічей здобувачі відзначили відсутність штучних бар'єрів у спілкуванні з керівництвом ЗВО, його структурних підрозділів і випускової кафедри, наявність зручної й багатоканальної системи інформування [відеозаписи Зустрічі 2, Відкритої зустрічі]. Додатковими каналами обміну інформацією є корпоративна пошта, система дистанційного навчання, сервіси Google Meet і Zoom, сторінки в соціальних мережах Telegram і Facebook. Щоб забезпечити швидкий обмін, покращено доступ до мережі інтернет, збільшено потужність роутерів [відеозаписи Зустрічей 2, 6 і 7]. Додаткову соціальну підтримку (яку на ОП ще не була затребувана) надають Навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи [<https://cutt.ly/fl2iui4>], первинна профспілкова організація студентів, аспірантів і докторантів, Рада молодих вчених, інформаційно-консультативну – молодіжний центр Paragraph [відеозапис Зустрічі 4].

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Хоча на ОП відсутні здобувачі з особливими освітніми потребами, а всі навчальні аудиторії розміщені на першому поверсі, ЗВО, відповідно до Статуту [<https://cutt.ly/6IUQi53>] жив усіх розумних залежних від нього заходів, щоб забезпечити можливість реалізації права на освіту такими особами. Вхід до навчального корпусу оснащений пандусом із кнопкою виклику, є широкі двері, підйомник, поручні в приміщенні, спеціально облаштований ліфт. Працює спеціальний туалет [відеозапис Огляд МТБ 1]. Розроблені Порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення [<https://cutt.ly/wIT4cbo>]. До кінця 2022 р. заплановано реалізувати План-графік пристосування приміщень ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника», в питанні задоволення потреб осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп [<https://cutt.ly/DI2pRoX>].

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політику й процедури вирішення конфліктних ситуацій визначено наявними у відкритому доступі Кодексом честі [<https://cutt.ly/NIT7FmZ>], Порядком реагування на випадки конфліктних ситуацій у закладах освіти [<https://cutt.ly/BIUE8lo>] та Антикорупційною програмою [<https://cutt.ly/oIT6qOR>]. Діють Комісія з питань етики та академічної доброчесності [<https://cutt.ly/dIT75Fn>] і відділ з питань запобігання та виявлення корупції [<https://cutt.ly/QIT51Wg>]. Наявні анонімні «Скриньки довіри» [відеозапис Огляд МТБ 4]. Утім дієвість положень зазначених актів і механізмів їхнього застосування перевірити не вдалося, оскільки за весь час провадження освітньої діяльності за програмою конфліктних ситуацій зафіксовано не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Діють Центр інноваційних освітніх технологій PNU EcoSystem, Проектно-освітній центр «Агенти змін», молодіжний центр Paragraph, Навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи, здравпункт. Забезпечений безкоштовний доступ до наукометричних баз Scopus і Web of Science, електронного репозитарію на базі dSPACE. Наявні спеціальні туалети, пандуси, широкі двері, підйомники, ліфти, що дозволяють реалізувати право на освіту особами з особливими освітніми потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Суттєві недоліки відсутні. Рекомендовано збільшити потужність і пропускну здатність інформаційно-комунікаційних систем для вирішення проблем з доступом до ресурсів системи дистанційного навчання; стимулювати викладачів до використання всіх можливостей цієї системи, зокрема в частині розміщення й перевірки навчальних завдань.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Одержані факти і докази свідчать про загальну відповідність програми всім вимогам за критерієм 7. Надані ЗВО матеріали підтвердили, що наявні в нього фінансові й матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення реально використовуються для потреб програми і гарантують досягнення визначених цілей і результатів. Сильними сторонами ЗВО є наявність технічно, технологічно, інформаційно розвиненого й безпечного навчального середовища, що дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси під час освітньої та позаосвітньої діяльності, і наявність достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Фактично, єдиним недоліком є недостатня потужність і пропускну здатність інформаційно-комунікаційних систем, що створює проблеми з доступом до ресурсів системи дистанційного навчання.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду програми належним чином унормовані [<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/OP-nove.pdf>]. Діють центр забезпечення якості [<https://cqa.pnu.edu.ua/>], Рада якості [<https://cutt.ly/VR6oAKJ>], комісія з координації роботи щодо внутрішнього аудиту системи якості [https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/01/802_27.11.2019.pdf], які надають рекомендації випусковим кафедрам [<https://cutt.ly/ZeY51qx>], зокрема за підсумками попередніх акредитацій, організують внутрішні аудити [<https://cutt.ly/mjlc6Va>]. Утім, надто розгалужена система може в майбутньому призвести до надмірної бюрократизації забезпечення якості. Відповідно до встановлених вимог, редакція програми, введена в дію 01.09.2016, переглядалася в 2018, 2020 і 2021 рр. [<https://kutba.pnu.edu.ua/освітньо-наукова-програма/>] за ініціативою її розробників, з урахуванням рецензій і пропозицій стейкхолдерів [<https://cutt.ly/gIPq7nM>], результатів опитування [<https://kutba.pnu.edu.ua/опитування-стейкхолдерів-від-кафедр-2/>] та обговорень спільно зі здобувачами [<https://cutt.ly/9IPwQSN>]. Зміни обумовлені, зокрема, переглядом переліку й змісту галузі знань, пропозиціями здобувачів щодо розширення переліку вибіркових дисциплін, у частині методології досліджень, підготовки проєктів, вивчення англійської мови; необхідністю врахування змін у законодавстві про державну

службу; посилення практичної орієнтованості програми; врахування регіонального контексту; кращих практик і наукових напрацювань випускової кафедри [відеозапис Зустрічі 5]. Процедура надання пропозицій відома всім учасникам освітнього процесу [відеозаписи Зустрічей 2 і 3]. Рекомендовано запровадити форму зворотного зв'язку для ініціювання внесення змін до програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Процедури залучення здобувачів до процедур забезпечення якості навчання належним чином унормовані [<https://cqa.pnu.edu.ua/>]. Здобувачі є членами Ради з якості [<https://cutt.ly/eR6awoY>], вченої ради Інституту післядипломної освіти та довузівської підготовки і Ради з науково-дослідної роботи студентів, аспірантів і молодих вчених [<https://cutt.ly/3TuMMnp>]. Пропозиції здобувачів щодо змісту програми враховують за результатами регулярних опитувань Центру забезпечення якості (останнє – у вересні 2021 р.) [<https://cutt.ly/wTwMPr4>] і випускової кафедри [<https://cutt.ly/oTwosmG>], засідань робочої групи за їхньою участю [відеозапис Зустрічі 2]. Доказом цього є надані протоколи [<https://cutt.ly/gIPwQSN>]. Зокрема, були враховані пропозиції здобувачів щодо розширення переліку вибіркових дисциплін; посилення практичної орієнтованості програми; дистанційного навчання [відеозапис Відкритої зустрічі].

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Залучення потенційних роботодавців до перегляду програми підтверджено наявністю позитивних рецензій радника Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України, начальника Міжрегіонального управління НАДС України у Вінницькій, Житомирській, Хмельницькій областях, директора Проектно-освітнього центру «Агенти Змін», завідувачів кафедр публічного управління та адміністрування Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького, публічного управління та адміністрування Університету Григорія Сковороди в Переяславі, адміністративного та фінансового менеджменту Національного університету «Львівська політехніка» [<https://cutt.ly/gIPq7nM>]. Факт урахування пропозицій роботодавців підтверджено наданими протоколами [<https://cutt.ly/gIPwQSN>] та особисто [відеозапис Зустрічі 5].

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗВО діє Асоціація випускників [<https://alumni.pnu.edu.ua/>]. Інформацію щодо кар'єрного шляху аспірантів збирає випускова кафедра, що має усі контакти здобувачів, і підтримує сталий зв'язок із ними через електронне листування, спільні сторінки в соціальних мережах Telegram і Facebook та їхніх наукових керівників [відеозаписи Зустрічей 6 і 7]. Невелика кількість випускників (2 особи) поки є недостатньою для використання їхнього професійного досвіду для перегляду програми

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Процедури реагування на виявлені недоліки належним чином унормовані [<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/OP-nove.pdf>]. Щорічно програма має аналізуватися на відповідність сучасному стану галузі й потребам суспільства з урахуванням пропозицій стейкхолдерів, рівня задоволеності здобувачів, індексу працевлаштування випускників, рейтингу за оцінками роботодавців, участі в міжнародних програмах у рамках інтернаціоналізації освіти. Навчально-методичний відділ перевіряє програми на відповідність стандартам освіти і чинним у ЗВО документам [відеозапис Зустрічі 6]. Кафедра щорічно переглядає навчальні плани й програми освітніх компонент, що підтверджено наданими документами [<https://kutba.pnu.edu.ua/освітньо-наукова-програма/>; <https://kutba.pnu.edu.ua/силабуси/>]. Відповідальними за впровадження та виконання процедур є випускові кафедри, органи управління навчальних підрозділів, Центр забезпечення якості [<https://cqa.pnu.edu.ua/>], Рада якості [<https://cutt.ly/VR6oAKJ>], комісія з координації роботи щодо внутрішнього аудиту системи якості [https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/01/802_27.11.2019.pdf], які надають методичні рекомендації випусковим кафедрам [<https://cutt.ly/ZeY51qx>], зокрема за підсумками попередніх акредитацій. Внутрішній аудит не виявив суттєвих недоліків в акредитованій програмі [відеозапис Зустрічі 6].

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої

програми.

Акредитація за програмою є первинною, проте в ЗВО враховують зауваження й пропозиції, сформульованих під час попередніх акредитацій інших програм [відеозапис Зустрічі 6]. Рекомендовано узагальнювати ці пропозиції у вигляді методичних рекомендацій розробникам програм і Раді гарантів.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Ухвалені ЗВО документи визначають якість освіти як інституційну ціль, а її забезпечення покладають на всіх членів академічної спільноти [<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/OP-nove.pdf>]. Культура якості формується за такими складовими, як внутрішнє забезпечення якості, дотримання академічної доброчесності, щорічний моніторинг і перегляд програм, внутрішній аудит якості. На сайті ЗВО наведено схему внутрішньої системи управління якістю [<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/pages/scheme-suyau-fullpage.html>], яка демонструє, які підрозділи відповідають за здійснення відповідних процесів і процедур. Координування внутрішнього аудиту якості здійснює спеціальна комісія [https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/01/802_27.11.2019.pdf]. До моніторингу якості залучають представників органів студентського самоврядування [<https://cutt.ly/eR6awoY>]. Здобувачі, викладачі та стейкхолдери усвідомлюють необхідність підвищення якості освіти і виявляють заінтересованість у цьому [відеозаписи Зустрічей 2, 3 і 5].

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Діє розгалужена система внутрішнього забезпечення якості. Утворено Раду гарантів. До забезпечення якості залучено всіх представників академічної спільноти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Суттєві недоліки відсутні. Висловлені побоювання, що надто розгалужена система внутрішнього забезпечення якості може призвести до бюрократизації процедур і дублювання функцій її елементів. Рекомендовано узагальнювати зауваження й пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій, у вигляді методичних рекомендацій розробникам програм.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Одержані факти і докази свідчать про загальну відповідність програми всім вимогам за критерієм 8. Програма щорічно аналізується на відповідність сучасному стану галузі й потребам суспільства з урахуванням пропозицій стейкхолдерів, задоволеності здобувачів, оцінок учасників академічної спільноти. Розробники програми користуються підтримкою стейкхолдерів. Випускова кафедра підтримує зв'язок зі здобувачами і відстежує їхній кар'єрний шлях. Здобувачі, викладачі та стейкхолдери усвідомлюють необхідність підвищення якості освіти і виявляють заінтересованість у цьому. Діє розгалужена система внутрішнього забезпечення якості, учасниками якої є всі представники академічної спільноти. Система вчасно реагує на виявлені недоліки, хоча є побоювання, що її розгалуженість може призвести до бюрократизації процедур забезпечення якості і дублювання функцій елементів. Рекомендовано узагальнювати зауваження й пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій, у вигляді методичних рекомендацій розробникам програм.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Інформацію про права та обов'язки учасників освітнього процесу належним чином регламентовано та оприлюднено [<https://pnu.edu.ua/документи/>]. Її викладено, зокрема в затверджених і періодично поновлюваних статуті; положеннях про забезпечення доступу до публічної інформації, про принципи діяльності навчально-наукових підрозділів, про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу, про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти, про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, про заміщення посад науково-педагогічних працівників, про запобігання академічному плагіату. Учасники освітнього процесу засвідчили наявність усієї необхідної інформації у вільному доступі, можливість її пошуку на сайті, а також відсутність фактів порушення їхніх прав і чітке дотримання встановлених процедур [відеозаписи Зустрічей 1-4, 7].

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Програму, затверджену 24.06.2021 і введена в дію з 01.09.2021, розміщено на офіційному сайті ЗВО [<https://cutt.ly/11JcJ4>]. Її проект оприлюднений 30.04.2021 [<https://cutt.ly/p1Ouj2N>], тобто майже за два місяці до затвердження. Зауваження, пропозиції та коментарі можна було залишати у спеціально розробленій формі, що дозволяє їх легко узагальнювати [<https://cutt.ly/KbpTZZg>]. Наявні також рецензії-відгуки на проект програми [<https://cutt.ly/V1oogQD>] і протоколи зустрічей зі стейкхолдерами та їх відеозаписи [<https://cutt.ly/71oafba>]. Проте згадані зустрічі були проведені 18 травня 2020 і 2021 року, тоді як пропозиції й коментарі до проекту ОП можна було подавати з 30 квітня до 31 травня. Тому не зрозуміло, чи подавалися пропозиції й коментарі до проектів ОП, отримані шляхом заповнення електронної форми, і чи були вони враховані розробниками.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Програму оприлюднено на офіційному вебсайті ЗВО [<https://cutt.ly/11JcJ4>]. У ній наведено загальну інформацію, мету, характеристику, придатність випускників до працевлаштування, викладання та оцінювання, програмні компетентності й результати навчання, матеріально-технічне, інформаційне та навчально-методичне забезпечення, академічну мобільність, перелік компонентів, структурно-логічну схему, форму атестації здобувачів вищої освіти. Також наведені силабуси й робочі програми всіх освітніх компонент [<https://kutba.pnu.edu.ua/силабуси/>], контактна та інша інформація про випускову кафедру [<https://kutba.pnu.edu.ua/про-кафедру/>], відділ аспірантури та докторантури [<https://nauka.pnu.edu.ua/аспірантура-докторантура/>], а також про акредитацію програми [<https://kutba.pnu.edu.ua/2022/01/17/план-дистанційної-роботи-експертної-2/>]. На думку ЕГ, обсяг інформації, що оприлюднений, є достатній, щоб забезпечити можливість потенційних вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на програму, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за нею. Ознаки недостовірності, неповноти, суперечливості наведеної інформації не виявлені.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Більшість матеріалів програми розміщені на одній сторінці, що скорочує час на пошук. Проект програми оприлюднений за два місяці до її затвердження. Розроблено спеціальну форму для надання пропозицій до проекту програми, що дозволяє їх легко узагальнювати.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендовано краще інформувати заінтересованих осіб про можливість надання пропозицій і коментарів до проекту ОП, у тому числі через наведену на сайті випускової кафедри електронну форму, а також фіксувати факти їхнього врахування.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Одержані факти і докази свідчать про повну відповідність програми всім вимогам за критерієм 9. Прозорість і публічність ЗВО підтверджено. Ознак недостовірності, неповноти, суперечливості наведеної інформації не виявлено. Правила й процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, є чіткими й зрозумілими. Наявний вільний і зручний доступ до всіх необхідних документів різними шляхами. Обсяг інформований вибір щодо вступу на ОП, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за нею. Більшість матеріалів ОП розміщені на одній сторінці, що скорочує час на пошук. Проект програми оприлюднений за два місяці до її затвердження. Розроблено спеціальну форму для надання пропозицій до проекту програми, що дозволяє їх легко узагальнювати.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Програма містить чотири компоненти, встановлені п. 27 Порядку підготовки здобувачів [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>]: здобуття глибоких знань із спеціальності – 15 кредитів ЄКТС (ОК 6, 7, 9, 10); оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями – 3 кредити (ОК 3); набуття універсальних навичок дослідника, зокрема підготовка до викладацької діяльності, роботи в міжнародному науковому середовищі, дослідницької діяльності поза академічним середовищем – 15 кредитів (ОК 2, 4, 5, 8, 11); здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою – 9 кредитів (ОК 1). Загальний обсяг програми становить 60 кредитів ЄКТС. Дисципліни зі спеціальності відповідають інтересам здобувачів, що підтверджено вибраною ними тематикою досліджень («Реалізація державної політики в сфері туризму (на прикладі Івано-Франківської області)», «Механізми публічного управління розвитком системи охорони здоров'я України» – ОК 7; ВК 1, 6, 8, 11; «Державне регулювання ресторанного бізнесу в Україні: регіональний аспект», «Механізм залучення інвестицій в економіку регіону», «Управління соціально-економічним розвитком громади в умовах децентралізації», «Інноваційні механізми публічного управління сталим розвитком міста», «Теоретичні та методологічні принципи регіональної сегментації та надання освітніх послуг в умовах європейської конвергенції просторово-економічних систем», «Розвиток партнерств університетів та органів місцевого самоврядування в контексті становлення об'єднаних територіальних громад» – ОК 7; ВК 1, 3, 7, 11; «Державне регулювання реалізації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в сфері підвищення рівня національної компетенції у спортивній галузі» – ОК 7; ВК 1, 6, 12; «Механізм виконання рішень Європейського суду з прав людини у Україні: державно-управлінський аспект» – ОК 7, 9; ВК 12; «Удосконалення механізму стратегічного управління в публічному секторі», «Удосконалення механізму стратегічного публічного управління якістю в системі освіти України», «Стратегічне управління фінансовими ресурсами машинобудівних підприємств України» – ОК 7; ВК 1, 2, 6, 11).

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямів досліджень наукових керівників.

Порівняння тематики досліджень інтересів здобувачів та їхніх наукових керівників, базоване на назвах статей і виступів на науково-практичних конференціях [Додаток 1 - Відповідність керівників темам аспірантів.pdf] у цілому засвідчує їхню релевантність. Проте, в окремих випадках (Т. Малишівський, Т. Масляк, М. Подолян, Е. Прошук) така відповідність убачається сумнівною, формуючись передусім завдяки спільним публікаціям здобувача й наукового керівника. У ЗВО запроваджено атестацію працівників відповідно до вимог МОН [<https://nmv.pnu.edu.ua/атестація/атестація-педагогічних-працівників/>]. Усі наукові керівники здобувачів ОП є атестованими. Наукова спроможність програми підтверджена працями наукових керівників [<https://kutba.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/87/2021/10/НАУКОВІ-ПУБЛІКАЦІЇ-КЕРІВНИКІВ.docx>] і здобувачів [https://kutba.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/87/2021/10/НАУКОВІ-ПУБЛІКАЦІЇ_АСПІРАНТІВ-1.docx], опублікованими у фахових виданнях, зокрема внесених до наукометричних баз, а також їхнім залученням до виконання НДР 0118U006439 (грант ДФФД 83), 0120U100493 і 0121U107684 (гранти МОН для молодих учених) [<https://kutba.pnu.edu.ua/навчання-через-дослідження/>], програми ЄС Erasmus+, проєкта DOBRE «Децентралізація приносить добрі результати» спільно з Краківським економічним університетом (Польща) [відеозапис Зустрічі 4], а також участю в науково-практичних конференціях, яка для здобувачів є обов'язковою [<https://docs.google.com/document/d/1ZGEBNr1ueqYKmpе3YpDS5F5m1bBdcuMS/edit>]

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики

аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Здобувачі мають безперешкодний і безоплатний доступ до всієї матеріально-технічної бази ЗВО, необхідної для проведення власних наукових досліджень. Ідеться, передусім, про постійно обновлюваний джерельний і дисертаційний фонди, електронний банк навчально-методичних видань, придбане для потреб програми комп'ютерне, презентаційне й комунікаційне обладнання, наявність, працездатність і можливість доступу до якого підтверджують огляд від 21.01.2022 [відеозапис Огляд МТБ] і здобувачі особисто [відеозапис Відкритої зустрічі]. Здобувачам надано можливість безоплатної апробації та публікації результатів досліджень у виданнях ЗВО, зокрема Journal of Vasył Stefanyk Precarpathian National University [https://cutt.ly/uTwPc6f], збірниках наукових праць і матеріалах конференцій [https://docs.google.com/document/d/1ZGEBN71ueqYKMr3YpDS5F5m1bBdcuMS/edit]. Керівники регулярно інформують здобувачів про можливі варіанти апробації та публікації результатів досліджень, зокрема в рамках співробітництва зі спорідненими кафедрами Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького, Університету Григорія Сковороди в Переяславі, Національного університету «Львівська політехніка», Варшавського, Ягеллонського і Краківського економічного університетів (Польща) [відеозапис Зустрічі 5]. Про результативність такого інформування свідчить відповідний перелік друкованих праць [https://kutba.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/87/2021/10/НАУКОВИ-ПУБЛІКАЦІЇ_АСПІРАНТІВ-1.docx]. Рекомендовано сприяти самостійним публікаціям здобувачів, без обов'язкового залучення наукових керівників як співавторів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Упродовж навчання здобувачам надана можливість брати участь у міжнародних конференціях, публікувати свої дослідження в наукових журналах, збірниках, матеріалах конференцій тощо. Ці можливості використовуються [https://kutba.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/87/2021/10/НАУКОВИ-ПУБЛІКАЦІЇ_АСПІРАНТІВ-1.docx]. Викладачі англійської мови надають практичну допомогу в цій роботі [відеозапис Зустрічі 3]. У ЗВО передбачено фінансове стимулювання публікацію в індексованих виданнях [https://nauka.pnu.edu.ua/положення/]. Здобувачі підтвердили свою участь у міжнародних проєктах, напрацювання яких вони використовують у дисертаційних дослідженнях [відеозапис Зустрічей 2 і 4]. Однак, попри наявність широких міжнародних зв'язків, жодний із здобувачів поки не реалізував свого права на академічну мобільність.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Учені, які призначені науковими керівниками [https://kutba.pnu.edu.ua/інформація-про-аспірантів-і-керівник/], є активними дослідниками, про що свідчить наявність у них 8...12 активностей за профілем програми [https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/10/281-kadrove-PhD.pdf] та участь у реальних проєктах, результати яких публікуються й практично впроваджуються [https://docs.google.com/document/d/15h8Ov8ZqiRMhG1ewVezCxFINFnYWSYNz/edit], зокрема у чотирьох НДР випускової кафедри (0117U004332, 0118U006439, 0120U100493, 0121U107684), проєктах і програмах U-LEAD, «Агенти змін», ERASMUS+ і DOBRE [https://cutt.ly/9R6foti; https://cutt.ly/yR6f8xK; https://cutt.ly/HR6g4ok]. Результатом виконання цих робіт є низка наукових праць [https://kutba.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/87/2021/10/НАУКОВИ-ПУБЛІКАЦІЇ-КЕРІВНИКІВ.docx].

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Політику, стандарти й процедури дотримання академічної доброчесності належним чином унормовано [https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/pol.doc]. За порушення відповідних норм учасникам освітнього процесу може бути відмовлено у присудженні ступеня чи присвоєнні звання; вони можуть бути звільнені, позбавлені ступеня чи звання. Функціонують Комісія з питань етики та академічної доброчесності [https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагиату/] та Університетська школа академічної доброчесності, що організує та проводить регулярні заняття для всіх учасників освітнього процесу [https://cutt.ly/AR6fgA4]. Наукові керівники і здобувачі можуть безоплатно перевірити рукописи своїх наукових праць на дотримання відповідних вимог за допомогою Unicheck і Plagiat.pl, звернувшись до наукової бібліотеки. Перевірка статей, дисертаційних робіт реально здійснюється. Здобувачі й викладачі повідомили про знання й дотримання ними вимог академічної доброчесності [відеозаписи Зустрічей 4 і 7]. Форму декларацій про академічну доброчесність розроблено, їхнє підписання учасниками освітнього процесу заплановано на весну 2022 р. [відеозапис Фінальної зустрічі]. Рекомендовано здійснювати перевірку на наявність текстувальних запозичень не лише рукописів статей і дисертацій, але й усіх письмових робіт, і брати до уваги не стільки звіти системи Unicheck, скільки рекомендації Національного

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Усі наукові керівники мають 8...12 підтверджених пунктів активності за профілем програми. Здобувачам надана можливість участі у реальних проєктах і програмах, зокрема міжнародних, а також безоплатного проведення досліджень, апробації, перевірки на наявність текстуальних запозичень і публікації наукових результатів. Публікації в іноземних виданнях матеріально стимулюються.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Суттєві недоліки відсутні. Варто приділяти більше уваги забезпеченню відповідності тематики аспірантів напрямом досліджень їхніх керівників. Рекомендовано здійснювати перевірку на наявність запозичень не лише рукописів статей і дисертацій, але й усіх письмових робіт здобувачів і брати до уваги не стільки звіти системи Unichек, скільки рекомендації Національного агентства.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Одержані факти і докази свідчать про загальну відповідність програми всім вимогам за критерієм 10. У ЗВО створено середовище, в якому здобувач не працює відірвано від наукової спільноти над власним проєктом, а здійснює пошук у співпраці з колегами, інтереси яких стосуються суміжних тем. Здобувачам надана можливість участі у реальних проєктах і програмах, зокрема міжнародних, а також безоплатного проведення досліджень, апробації, перевірки й публікації наукових результатів. Рекомендовано забезпечити кращу відповідність наукових інтересів аспірантів напрямів досліджень їхніх керівників, надавати здобувачам більшу самостійність у публікаціях і стимулювати їх до реалізації права на академічну мобільність. Рекомендовано здійснювати перевірку на наявність запозичень не лише рукописів статей і дисертацій, але й усіх письмових робіт здобувачів і брати до уваги не стільки звіти системи Unichек, скільки рекомендації Національного агентства.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Додаткові зауваження відсутні. Усі необхідні документи для роботи ЕГ були надані своєчасно. Освітній процес за програмою фактично здійснюється.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>1 Відповідність керівників темам аспірантів.pdf</i>	+4lJHZma/1cP1BktdrGVm2rtbHkgUIQFHoiRtfp292 Y=
Додаток	<i>2 Уточнена програма візиту.pdf</i>	iETe+CeCdF1ywhq+eeXX5gsAAhKqbb6oZ2g3YK4Xf +I=
Додаток	<i>3 Враховані рекомендації відділу акредитації.pdf</i>	9kVG1M+fWH8RZKbMjvhUqMAceLy7IuiJYGgLdG 2gMM=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Рябцев Геннадій Леонідович

Члени експертної групи

Ковальчук Вероніка Геннадіївна

Васильєва Анна Іванівна